



Raadsvergadering : 10 november 2025

Voorstelnummer : Z-25-147869/D/25/386253

Onderwerp : **Raadsvoorstel en -besluit Begroting 2026**

Stadskanaal, 10 oktober 2025

Beslispunten

1. De Programmabegroting 2026 vast te stellen.
 2. Een deel van de algemene reserve in te zetten als structurele dekking voor het begrotingstekort 2026.
-

Aan de raad

Inleiding

Wij bieden u hierbij de begroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 aan. De begroting is opgesteld op basis van bestaand beleid, op de door u bij de Voorjaarsnota 2025 vastgestelde uitgangspunten én nieuw beleid en verruimingsmaatregelen uit de Perspectiefnota 2025-2028 (vastgesteld in 2024). In aanloop naar het opstellen van de begroting 2026 is geen Perspectiefnota 2026-2029 opgesteld.

De ramingen van de uitkeringen gemeentefonds zijn gebaseerd op de Meicirculaire 2025.

De uitwerking van de septembercirculaire heeft geen noemenswaardig effect op de begroting en de meerjarige saldi van de begroting.

Begrotingspositie

Het financieel perspectief in de Voorjaarsnota 2025 was met een prognose van structurele tekorten van ruim € 4,5 miljoen zorgelijk. Dit beeld is daarbij wel genuanceerd met de aankondiging dat in de Meicirculaire 2025 enkele positieve financiële effecten in de uitkeringen uit het gemeentefonds werden verwacht. Begin juli heeft u van ons een raadsbrief ontvangen over de uitwerking van de meicirculaire met daarin inderdaad een fors positieve ontwikkeling van de begrotingssaldi voor de jaren 2025 tot en met 2029. Ten opzichte van het meerjarenperspectief in de Voorjaarsnota 2025 hebben de begrotingssaldi zich positief ontwikkeld. De begroting 2026 heeft in plaats van een verwacht nadeel van bijna € 4,6 miljoen nog een nadelig saldo van afgerond € 210.000,00. De saldi in de meerjarenraming muteren tot een tekort van € 196.000,00 in 2029. Structureel ligt het tekort daarmee ongeveer op hetzelfde niveau als in 2026.

Saldi begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2028

(bedragen x € 1.000,00)

	2026	2027	2028	2029
Saldi Programmabegroting 2026	- 210	- 364	- 1.996	-196
Saldi Voorjaarsnota 2025	- 4.592	- 4.791	- 4.746	-4.746
Verschil	4.382	4.427	2.750	4.550

De begroting 2026 sluit met een nadelig saldo van afgerond € 210.000,00. De saldi in de meerjarenraming muteren nadelig van respectievelijk € 364.000,00, € 1.996.000,00 en € 196.000,00 in 2027, 2028 en 2029. Wanneer we de incidentele baten en lasten hierop in mindering brengen bedraagt in 2026 het saldo € 60.000,00 negatief en in 2029 € 196.000,00 negatief.

(bedragen x € 1.000,00)

	2026	2027	2028	2029
Saldi Programmabegroting 2026	-210	-364	-1.996	-196
Saldi incidentele baten en lasten	-150	-554	-29	0
Saldi structurele baten en lasten	-60	190	-1.967	-196

Het is mogelijk om maximaal tien procent van het vrije deel (het deel dat niet nodig is voor het afdekken van onze financiële risico's) van onze algemene reserve aan te wenden en aan te merken als structurele dekking voor het tekort 2026. Tien procent van het vrije deel bedraagt circa € 1,1 miljoen en dit is ruim voldoende om het tekort in 2026 structureel te dekken. Ik stel voor om de raad te vragen om op deze wijze de begroting structureel sluitend te maken. Voor het provinciaal begrotingstoezicht is dat voldoende voor repressief begrotingstoezicht.

Een analyse van de verschillen van de saldi van de begroting en de meerjarenraming met de saldi van de Voorjaarsnota 2025 is opgenomen bij de financiële beschouwingen. De positieve mutaties zijn met name veroorzaakt door extra middelen voor jeugdzorg in de uitkeringen uit het gemeentefonds op basis van de Meicirculaire 2025.

Financieel perspectief

Onze gemeente staat voor grote uitdagingen. Maatschappelijke ontwikkelingen vragen om een proactieve overheid die samen met inwoners deze uitdagingen aanpakt. Ambities gaan verder dan de komende jaren en strekken zich uit over tientallen jaren. Grootschalige woningbouwontwikkelingen gaan gepaard met investeringen in infrastructuur en voorzieningen. Daarnaast staat vernieuwing van maatschappelijk vastgoed, onderwijshuisvesting en de vervanging van (kunst)sportvelden op de planning. Ook zijn er opgaven zoals de toekomst van Theater Geert Teis, het gemeentehuis, onderhoud van de openbare ruimte en infrastructuur, verduurzaming van de woningvoorraad en maatregelen voor verbetering van verkeersveiligheid en (openbaar) vervoer.

De begrotingssaldi voor de komende jaren zijn structureel negatief en gelet op de opgaven en daaraan gerelateerd kosten die op onze gemeente afkomen baart dit zorgen. De negatieve saldi zijn het vertrekpunt voor het opstellen van de Kadernota Financieel Perspectief 2026-2036. Daarin schetsen we op basis van investeringsagenda's, de ontwikkelingen in het gemeentefonds en overige maatregelen en ontwikkelingen het meerjarig financieel perspectief. Deze nota behandelt uw raad opiniërend in februari 2026. Besluitvorming vindt plaats na de gemeenteraadsverkiezingen door de nieuwe gemeenteraad. In het licht van het opstellen van deze kadernota zijn in de Begroting 2026 geen nieuwe beleidswensen opgenomen. Nieuwe beleidswensen komen in de kadernota en kunnen zo integraal worden afgewogen samen met investeringsagenda's, andere ontwikkelingen, ombuigingsmaatregelen en mogelijk genereren van extra inkomsten.

Financiële positie

De financiële positie van onze gemeente is goed. Om een beeld te geven van de financiële positie is gebruik gemaakt van een aantal kengetallen. De ratio voor de weerstandscapaciteit (in hoeverre zijn we met eigen middelen in staat om financiële risico's op te vangen) is op 1 januari 2026 6,87 waarbij deze minimaal 1,15 moet zijn. We zitten daar dus ruim boven en zijn hiermee in staat om incidentele tegenvallers op te vangen. De solvabiliteitsratio bedraagt 47%. Met deze ratio is de verhouding tussen het eigen vermogen (de Algemene reserve en de bestemmingsreserves) en het totale vermogen (alles wat de gemeente bezit) uitgedrukt. De landelijke norm is een minimale ratio van 20%. We zitten daar ruim boven. De schuldquote geeft de verhouding tussen door de gemeente opgenomen geldleningen en de eigen middelen weer. De netto schuldquote bedraagt 22%, de maximale toegestane norm is 130%. Daar zitten we ruim onder. Met de huidige financiële positie zijn we in staat voor een aantal jaren tekorten op te vangen. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is de financiële positie uitgebreid toegelicht.

Indeling Programmabegroting 2026

De begroting bevat het deel Begroting in Hoofdlijnen met daarin de aanbidding, de financiële beschouwingen en het deel Begroting met daarin de beleidsbegroting, de financiële begroting, de meerjarenraming en de bijlagen.

De *financiële beschouwingen* geven een beeld van de begrotings- en financiële positie en het meerjarenperspectief. In de *beleidsbegroting* zijn het programmaplan (de 4 programma's, het overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien en het overzicht van de kosten van de overhead) en 8 paragrafen opgenomen. In het programmaplan is een leeswijzer en een totaaloverzicht van de kaders opgenomen. In de *financiële begroting* vindt u de overzichten van baten en lasten en van de financiële positie. De *meerjarenraming* geeft inzicht in het verloop van de programmabudgetten en begrotingssaldi van 2027 tot en met 2029 en de ontwikkelingen in de balansposities.

Beoogd effect

Het vaststellen van de Programmabegroting 2026.

Argumenten

Wij vragen u de Programmabegroting 2026 vast te stellen. Met het vaststellen van de programmabegroting geeft u ons opdracht de programma's uit te voeren en machtigt u ons om te beschikken over de aan de programma's gekoppelde budgetten. Ook stelt u dan de kredieten beschikbaar die nodig zijn om investeringen te kunnen realiseren.

Aanpak/uitvoering/voortgang

Wij sturen vóór 15 november 2025 een exemplaar van de Programmabegroting 2026 naar het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen.

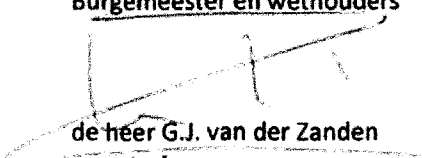
Communicatie

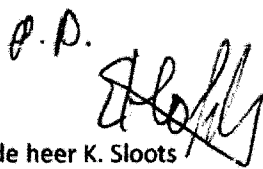
Inwoners en bedrijven worden via een infographic in een regionale krant en digitale kanalen geïnformeerd over de programmabegroting 2026.

Bijlagen

Programmabegroting 2026.

Burgemeester en wethouders


de heer G.J. van der Zanden
secretaris


de heer K. Sloots
burgemeester

De raad van de gemeente Stadskanaal;

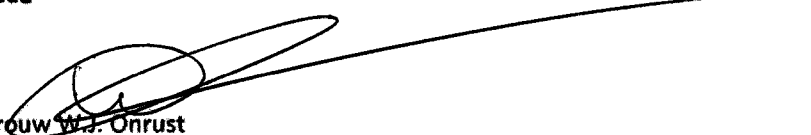
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 oktober 2025, nr. Z-25-147869/D/25/386253;

besluit:

1. De Programmabegroting 2026 vast te stellen.
2. Een deel van de algemene reserve in te zetten als structurele dekking voor het begrotingstekort 2026.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 10 november 2025.

De raad



mevrouw W.J. Onrust
raadsgriffier

geamendeerd vastgesteld:

- Amendement Welzijnswet aangenomen
- Amendement afvalstoffenheffing aangenomen